

Stacja Dydaktyczno-Badawcza w Sosnowicy

Katedra Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Wydział Agrobiotechnologii UP w Lublinie

Stacja Dydaktyczno-Badawcza (SD-B) w Sosnowicy jako ośrodek badawczy powstała po wybudowaniu Kanału Wieprz-Krzna w latach 1954-1961. Początkowo Stacja była administrowana przez Ośrodek Badawczo-Eksploatacyjny Rejonu Kanału Wieprz-Krzna, natomiast od 1986 roku należy do Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Powierzchnia Stacji wynosi 23,2 ha, w tym trwałe użytki zielone: łąki i pastwiska), oraz trawniki, zajmują 19 ha. Pozostały areał zajmuje kompleks leśny (1,81 ha) oraz baza dydaktyczno-badawcza (z budynkiem socjalno-gospodarczym, gdzie znajdują się pomieszczenia laboratoryjne i socjalne oraz warsztatowo-magazynowe).

Kompleks łąkowy zlokalizowany jest pomiędzy dwiema granicami wodnymi Kanałem Wieprz-Krzna a rzeką Piwonią i wchodzi w skład obszaru Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006. W centralnej części zlokalizowana jest stacja lizymetryczna i automatyczna stacja meteorologiczna. Na łąkach znajduje się stodoła wyposażona w kolektory słoneczne i specjalne dmuchawy do dosuszania siana. Łąki użytkowane 2-kośnie, są objęte działaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach PROW na lata 2014-2020 (wariant 4.7. Ekstensywne użytkowanie na Obszarach Specjalnej Ochrony). Są one siedliskiem wielu ptaków. Najczęstszymi gośćmi są bociany, które zawsze przylatują w okresie koszenia lub prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych w poszukiwaniu pożywienia. Na łąkach można również spotkać czajkę. Natomiast nieproszonymi gośćmi, wyrządzającymi szkody są dziki i bobry. Siano pozyskiwane z łąk jest wykorzystywane do żywienia koni z Ośrodka Jeździeckiego Katedry Hodowli i Użytkowania Koni Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W skład parku maszynowego Stacji wchodzi m.in.: 3 ciągniki (w tym New Holland), kosiarka dyskowa Vicon, przetrząsacz karuzelowy P4-531 siewnik specjalistyczny Hassia i Vredo, prasa rolująca, ładowacz czołowy, przyczepy, wał łąkowy, pług łąkowy, kosiarka trawnikowa samojezdna, deszczownia, i inne.

Główne kierunki badań naukowych realizowanych w oparciu o zasoby Stacji to::

- Biologiczne i siedliskowe czynniki warunkujące rozwój traw i roślin motylkowatych w zbiorowiskach w zróżnicowanych warunkach glebowych
- Trwałość i produktywność gatunków i odmian traw oraz roślin motylkowatych w zbiorowiskach trawiastych
- Allelopatyczne i konkurencyjne oddziaływanie gatunków i odmian traw pastewnych i gazonowych
- Podsiew jako metoda regeneracji runi łąk i pastwisk w warunkach gleb torfowo-murszowych,
- Wpływ różnych sposobów użytkowania zbiorowisk trawiastych na ich plonowanie i trwałość oraz właściwości fizyko-chemiczne gleb torfowo-murszowych
- Wartość użytkowa polskich i zagranicznych gatunków i odmian traw gazonowych oraz ich mieszanek
- Badania w zakresie czynnej ochrony zbiorowisk roślinnych w cennych siedliskach przyrodniczych, lub te w których oceniany jest wpływ braku użytkowania na bioróżnorodność i właściwości fizykochemiczne gleby
- Wpływ gatunków i mieszanek traw i bobowatych na sekwestrację węgla organicznego

- W ramach współpracy z otoczeniem gospodarczym są realizowane badania w zakresie wykorzystania wody plazmowanej czy zeolitu do poprawy warunków wzrostu i rozwoju traw oraz bobowatych.

W oparciu o badania realizowane w Stacji opracowano i wdrożono proekologiczne (bezuprawowe) metody renowacji i zagospodarowania użytków zielonych i innych nawierzchni trawiastych. Znaczący wkład do nauki polskiej stanowią badania z zakresu biologii traw, które wyjaśniają przyczyny nieudanych wschodów nasion, słabego zadarnienia powierzchni, a także małej trwałości nawierzchni trawiastych, czy wykorzystanie potencjału roślin motylkowatych na użytkach zielonych. Szeroko wykorzystywane w praktyce są również badania nad oceną wpływu opóźnionych terminów siewu polskich i zagranicznych odmian traw gazonowych na jakość wschodów, przezimowanie, zadarnienie i zwartość runi.

Realizacja projektów badawczych (z ostatnich 10 lat):

- Projekt badawczy promotorski Nr 2 P06R 010 28 finansowany przez Komitet Badań Naukowych „Ocena przydatności *Festulolium loliaceum* do mieszanek pastwiskowych w zróżnicowanych warunkach glebowych” (2005)
- Projekt badawczy własny Nr N N310 3283 33 finansowany przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji „Wpływ częstości użytkowania runi łąkowej w siedlisku pobagiennym na jej skład gatunkowy i właściwości fizyko-chemiczne gleby” (2007-2010)
- Projekt badawczy finansowany przez Agencję restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa „Poprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego pastwisk dla bydła mlecznego i mięsnego poprzez zastosowanie systemu wspomaganie decyzji i zarządzania” (2020-2021)
- Projekt badawczy finansowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach działania współpraca pt.: Innowacyjne rozwiązania techniczne w siewniku do podsiewu użytków zielonych służące poprawie ilości i jakości paszy dla przeżuwaczy oraz ochronie gleb, wód i klimatu”(2020-2022)

Proces dydaktyczny:

- realizacja prac inżynierskich i magisterskich
- realizacja zajęć terenowych z łąkarstwa ze studentami kierunków rolnictwo
- pozyskiwanie kwiatostanów na zajęcia - kolekcja roślin łąkowych, która obejmuje gatunki wartościowych traw pastewnych, traw występujących w siedliskach naturalnych, rośliny bobowate oraz zioła i chwasty.

Aktualna oferta katedry to:

- prowadzenie szkoleń z zakresu gospodarki łąkowo-pastwiskowej
- opracowywanie ekspertyz
- regeneracja boisk sportowych i pól golfowych
- projektowanie i urządzenie terenów zieleni
- wykonywanie podsiewów łąk i pastwisk